

Starobylý libocký kostelík

Zatážka kolem kostela v Liboci přinutí každého řidiče uctivě zpomalit, stavba jako by vyběhala do cesty a upozorňovala na sebe: „Podívej, stojím tady víc než tisíceletí, zasvěcen sv. Fabiánu a Šebestiánu.“ Původně byl kostel románský, do roku 1842 gotický a v roce 1844 nově postavený v klasicistním slohu. Jeho zvláštností je umístění oltáře na západní straně.

Podle kroniky Václava Hájka z Libočan sahá historie kostela v Liboci až do roku 992. Poté, co na tomto místě pohanský Vršovec Hradoboj, pán na Ruzyni, ze vzdoru proti knížeti zabil kněze Prostivoje, přikázal kníže Boleslav II. postavit nade vsí kamenný kostel ke cti Panny Marie a mučedníků Fabiána a Šebestiána. Tato zpráva není ovšem pokládána za věrohodnou.

Ves Liboc s přilehlým lesem Malejovem jsou zmiňovány při založení břevnovského kláštera roku 993, kdy je kníže klášteru daroval. Farní kostel je v Liboci písemnými prameny spolehlivě doložen ve 14. století, archeologickými sondami již o století dříve. Po husitských válkách náležel straně podobojí, po rekatolizaci byl kostel péčí nejvyššího purkrabího Bernarda Ignáce z Martinic „nákladně obnoven“.

Protože kostel nevyhovoval co do velikosti, byl temný a navýšením terénu kvůli okolnímu hřbitovu i vlhký, byl nakonec roku 1842 zbořen a nahrazen novostavbou na tomtéž místě. Nový kostel byl pak 20. října 1844 benedikován zdejšími farárem Františkem Lampou, který celou stavbu uskutečnil. Z té doby pochází také veliký obraz patronů kostela, svatých Fabiána a Šebestiána, od malíře Josefa Hellicha. Poslední oprava kostela a zároveň úprava jeho interiéru podle liturgické reformy druhého vatikánského koncilu byly provedeny v letech 1990-1991 péčí tehdejšího faráře Miroslava Vágnera. V roce 1996 svěřil pražský arcibiskup farnost a kostel do péče řádu karmelitánů.

Farní centrum Malejov za kostelem vzniklo z bývalé stodoly a je pojmenované podle lesa, který se roz-

kládal na území dnešní obory Hvězda. Podle tradice tam prý naši předci vyhledávali útočiště v obtížných dobách naší historie.

Kdo byli patroni kostela? Sv. Fabián žil ve 3. stol. n.l. a jako papež byl velmi ctěný, měl i vlivné kontakty na císařském dvoře. Ovšem v září 249 byl zvolen římským císařem Decius, který si určil za svůj úkol napravit v říši mravy, za jejichž úpadek vinil právě křesťany. Tím začalo systematické pronásledování křesťanů, jehož jednou z prvních obětí se stal papež Fabián. Zemřel v římském vězení pravděpodobně následkem surového zacházení (neověřená legenda mluví o smrti mečem). Jeden z nejvýznamnějších papežů (na Petrově stolci byl 14 let a 10 dnů) 3. století je patronem hrnčírů a slévačů cínů. O svatém Šebestiánovi vypráví legenda, že to byl důstojník tělesné gardy císaře Diokleciána, rodák z Milána. Obrátil se na křesťanství a protože měl přístup do žalářů, utěšoval vězně a pomáhal jim. Když to vyšlo najevo, byl na vladářův rozkaz přivázan ke stromu a vydán na pospas numidským lučištníkům. Muže probodaného šípou zachránila křesťanská vdova Irena. Když se uzdravil, předstoupil před Diokleciána a vyčítal mu, že pronásleduje křesťany; mysliili zprvu, že je to přízrak, protože ho považovali za mrtvého, ale pak ho ubili holí a tělo hodili do stoky. Naštěstí byla nablízku jiná křesťanská paní, Lucina, která ho vytáhla a pohřbila na místě, kde je teď bazilika svatého Šebestiána. Představa krásného mladého muže, jehož tělo se ježí šípy, budila soucit, a tak byl tento „křesťanský Apollón“ obzvlášť za renesance znovu a znovu zobrazován. Svatý Šebestián je ochránce proti moru, vojáků, válečných invalidů. Je zobrazován jako mladík přivázaný ke sloupu či stromu a probodaný šípy. Zemřel roku 288 po Kristu.

luk, foto autorka

s využitím pramenů liboc.euweb.cz

